

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

MINISTARSTVO MORA, PROMETA
I INFRASTRUKTURE

Zagreb, srpanj 2010.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O MINISTARSTVU	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Financijski izvještaji	3
	Programi i projekti financirani u 2009.	9
II.	REVIZIJA ZA 2009.	10
	Ciljevi i područja revizije	10
	Metode i postupci revizije	10
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2008.	10
	Nalaz za 2009.	13
III.	MIŠLJENJE	23

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

Klasa: 041-01/10-01/9

Urbroj: 613-01-02-10-6

Zagreb, 9. srpnja 2010.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
MINISTARSTVA MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE ZA 2009.

Na temelju odredbi članka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 49/03 – pročišćeni tekst i 177/04), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2009.

Revizija je obavljena u razdoblju od 18. siječnja do 9. srpnja 2010.

Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima (Narodne novine 93/94) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

I. PODACI O MINISTARSTVU

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Djelokrug rada Ministarstva određen je odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave (Narodne novine 199/03, 30/04, 136/04, 22/05, 44/06, 5/08, 27/08 i 77/09). Prema odredbama navedenog Zakona, Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na mjere zaštite i razvoja Jadranskog mora, otoka i priobalja, analizu gospodarenja morskim resursima i prostorom uz morsku obalu, nadzor nad provedbom postupka koncesija na području gospodarskog pojasa i koncesija za podizanje ribogojilišta. Obavlja upravne i druge poslove koji su Zakonom ili drugim propisima stavljani u nadležnost Ministarstva, a odnose se na elektroničke komunikacije, informacijsko društvo, poštanske usluge, razvoj informacijske i komunikacijske tehnologije (ICT), unutarnji i međunarodni pomorski, nautički, cestovni, željeznički, zračni i poštanski promet, sustav prometa žičarama, uspinjačama i vučnicama, promet na unutarnjim vodama, infrastrukturu navedenih vidova prometa, morske luke, pomorsko dobro, pomorsko osiguranje i pomorske agencije, luke na unutarnjim plovnim putovima, kopnene robno-transportne centre, te zračne luke. Ministarstvo obavlja inspekcijske poslove sigurnosti plovidbe na moru, unutarnjeg i međunarodnog cestovnog prometa i cesta (osim poslova iz djelokruga Ministarstva unutarnjih poslova), sigurnosti željezničkog prometa, sigurnosti sustava prometa žičarama, uspinjačama i vučnicama, sigurnosti zračne plovidbe, sigurnosti plovidbe na unutarnjim vodama, elektroničkih komunikacija (telekomunikacija i radijskih komunikacija) i pošte, te unutarnjeg i međunarodnoga poštanskog prometa.

U Državnom proračunu za 2009. u razdjelu Ministarstva planirana su sredstva za poslovanje Ministarstva, Agencije za obalni linijski promet i Agencije za vodne putove. S obzirom da su spomenute agencije samostalne pravne osobe, njihovi financijski izvještaji i poslovanje nisu obuhvaćeni financijskom revizijom Ministarstva. Osim iz državnog proračuna, za obavljanje djelatnosti Ministarstvo je ostvarilo prihode od naknada za financiranje građenja i održavanja javnih cesta, pomoći iz pretpristupnih fondova Europske unije, vlastitih prihoda, te od zaduživanja (zajmovi Razvojne banke vijeća Europe i Europske investicijske banke).

Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva (Narodne novine 41/08 i 146/09), ustrojeno je jedanaest upravnih organizacija i osam drugih ustrojstvenih jedinica. Ustrojene su sljedeće upravne organizacije: Uprava pomorskog prometa, pomorskog dobra i luka, Uprava unutarnje plovidbe, Uprava za sigurnost plovidbe, zaštitu mora i unutarnjih voda, Uprava za otočni i priobalni razvoj, Uprava cestovnog prometa, Uprava željezničkog prometa, Uprava zračnog prometa, Uprava elektroničkih komunikacija i pošte, Uprava prometne inspekcije, Uprava za proračun i financije i Uprava za strateške infrastrukturne objekte.

Druge ustrojstvene jedinice su: Kabinet ministra, Tajništvo, Samostalni odjel za odnose s javnošću, Služba za unutarnju reviziju, Samostalni odjel za financijsko upravljanje, unutarnji nadzor i kontrolu, Samostalni odjel za istraživanje ugrožavanja sigurnosti zrakoplova, nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova, Samostalni odjel za istraživanje željezničkih nesreća i Samostalni odjel za europske integracije i prometnu politiku.

Na temelju navedene Uredbe donesen je Pravilnik o unutarnjem redu Ministarstva. Zakonski predstavnik Ministarstva, od 2004. je ministar Božidar Kalmeta.

Financijski izvještaji

Ministarstvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima kojima je uređeno proračunsko računovodstvo. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, te Bilješke uz financijske izvještaje.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni prihodi su planirani u iznosu 6.341.472.139,00 kn, a ostvareni su u iznosu 6.425.793.334,00 kn, što je za 84.321.195,00 kn ili 1,3% više od planiranih.

U tablici broj 1 daju se podaci o planiranim i ostvarenim prihodima za 2009.

Tablica broj 1

Planirani i ostvareni prihodi za 2009.

Redni broj	Prihodi	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	u kn
					Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti	3.535.357.042,00	3.524.734.033,00	99,7	54,9
2.	Prihodi od imovine	2.686.494.147,00	2.794.630.718,00	104,0	43,5
3.	Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar opće države	119.620.950,00	106.428.583,00	89,0	1,6
Ukupno		6.341.472.139,00	6.425.793.334,00	101,3	100,0

Prihodi su većinom ostvareni u okviru planiranih iznosa. Veća odstupanja u odnosu na plan ostvarena su kod prihoda od imovine i to za 108.136.571,00 kn. Odnose se na prihode od naknada u cijeni goriva kojima su financirani rashodi društava Hrvatske autoceste d.o.o. i Hrvatske ceste d.o.o. u iznosu 107.226.836,00 kn i na druge prihode od nefinancijske imovine u iznosu 909.735,00 kn koji nisu bili planirani. Prihodi od pomoći iz inozemstva ostvareni su za 13.192.367,00 kn manje u odnosu na plan, jer se prema obrazloženju odgovorne osobe realizacija projekata financiranih pomoćima iz programa Europske unije odvijala sporije od plana. Također, prema obrazloženju odgovorne osobe razlika koja je nastala između planiranih sredstava u proračunu te onih koji su potrošeni, očituje se u tome da su pojedine aktivnosti iz zaključenih ugovora završene koncem godine, te su se zbog nemogućnosti odobrenja završnog izvješća ugovora u toj godini, plaćanja izvršila u narednoj. Problem je nastao jer se ugovor zaključuje između ugovaratelja, u ovom slučaju Središnje agencije za financiranje i ugovaranje projekata i programa Europske unije te pružatelja usluga (raznih konzultantskih kuća/tvrtki), a za potrebe Ministarstva, kao krajnjeg korisnika. Također, završna izvješća prema ugovorima se odobravaju i od strane Središnje agencije za financiranje i ugovaranje projekata i programa Europske unije, kao ugovaratelja i Ministarstva kao krajnjeg korisnika.

Također, manje su ostvareni prihodi zbog privremenog obustavljanja obavljanja ugovorenih usluga, te jer pružatelj usluga nije zatražio plaćanje savjetodavnih usluga za razdoblje od kolovoza do prosinca 2009. u tekućoj, nego u narednoj godini.

U okviru prihoda iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti, vrijednosno značajniji u iznosu 2.342.217.483,00 kn su prihodi kojima su financirani rashodi iz sustava Hrvatskih željeznica (održavanje željezničke infrastrukture u iznosu 1.168.900.000,00 kn, osuvremenjivanje i izgradnju željezničke infrastrukture u iznosu 529.533.683,00 kn, poticanje željezničkog putničkog i kombiniranog prijevoza u iznosu 414.000.000,00 kn, modernizaciju željezničkih vozila u iznosu 228.500.000,00 kn, te drugi rashodi željeznice u iznosu 1.283.800,00 kn).

U okviru prihoda iz državnog proračuna, iskazani su prihodi koji su ostvareni iz inozemnih zajmova u iznosu 29.467.769,00 kn. Odnose se na namjenska sredstva za izgradnju objekata komunalne i društvene infrastrukture na hrvatskim otocima iz zajma Razvojne banke Vijeća Europe (CEB IV) u iznosu 9.468.752,00 kn i na integralni razvoj lokalne zajednice u priobalju iz zajma Europske investicijske banke (EIB II) u iznosu 19.999.017,00 kn.

Vrijednosno značajniji prihodi od imovine u iznosu 2.793.720.983,00 kn ostvareni su od naknada za financiranje građenja i održavanja javnih cesta. Plaćanje naknade za financiranje građenja i održavanja javnih cesta propisano je odredbama Zakona o javnim cestama (Narodne novine 180/04, 82/06, 138/06, 146/08, 152/08, 38/09, 124/09 i 153/09). Odredbama članka 64. navedenog Zakona, propisano je da naknadu za financiranje građenja i održavanja javnih cesta plaćaju proizvođači i uvoznici naftnih derivata, odnosno korisnik uvoza, te nadležno tijelo državne uprave za robne zalihe. Naknada se plaća u cijeni goriva, u iznosu 1,20 kn po litri isporučenih i uvezenih naftnih derivata, za vrste koje podliježu plaćanju naknade. Sredstva naplaćene naknade u visini 50,0% namijenjena su za potrebe društva Hrvatske autoceste, a 50,0% za potrebe društva Hrvatske ceste. Od prosinca 2009., u skladu s izmjenama i dopunama Zakona o javnim cestama naknada se uplaćuje po litri naplaćene trošarine u navedenim iznosima i omjerima. Prema odredbi članka 67. Zakona o javnim cestama, naknada za financiranje građenja i održavanja javnih cesta uplaćuje se na račune društava Hrvatske ceste i Hrvatske autoceste i predstavlja kapital kojim Republika Hrvatska financira građenje i održavanje javnih cesta, povrat zajmova kojima se financira građenje državnih cesta, te dokapitalizaciju navedenih društava u skladu s godišnjim planovima građenja i održavanja javnih cesta, koje uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske donose spomenuta društva.

Prihodi od pomoći iz inozemstva u iznosu 106.428.583,00 kn odnose se na pomoći iz programa Europske unije. Iz programa PHARE 2005 ostvarena su sredstva u iznosu 2.397.123,00 kn, programa PHARE 2006 u iznosu 30.401.144,00 kn, programa ISPA u iznosu 61.320.467,00 kn, te iz programa IPA u iznosu 12.309.849,00 kn.

Sredstva pomoći iz programa ISPA planirana su za financiranje kapitalnih pomoći u javnom sektoru, za projekte osuvremenjivanje i izgradnja pruga na X. koridoru u okviru provedbe nacionalnog programa željezničke infrastrukture, te izradu studija za modernizaciju i obnovu X. željezničkog koridora. Sredstvima pomoći iz programa PHARE 2005 i PHARE 2006 financirani su projekti VTS sustav – Uspostava nadzora plovidbe i sustava radioveza za praćenje pomorskog prometa - faza 1 i 2, Restrukturiranje i razvoj hrvatskog željezničkog sustava u okvirima zakonodavstva EU, Uspostavljanje nadzornog tijela za tehnički nadzor plovila unutarnje plovidbe i Srednjoročno predviđanje razvoja tržišta elektroničkih komunikacija HAKOM-a. Sredstvima pomoći iz programa IPA financirani su projekti Sudjelovanje u programu zajednice Marco Polo i projekt Jačanje kapaciteta HAKOM-a.

U okviru prihoda iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti, ostvareni su vlastiti prihodi, koji se odnose na obavljanje osnovnih poslova vlastite djelatnosti u iznosu 520.006,00 kn i obavljanje drugih poslova vlastite djelatnosti u iznosu 2.269.026,00 kn. Vlastiti prihodi u cijelosti su uplaćeni u državni proračun.

Prihodi ostvareni od obavljanja osnovnih poslova vlastite djelatnosti odnose se na ostvarene prihode od održanih ispita za pomorstvo i unutarnju plovidbu, prihode od inspeksijskog pregleda u pomorstvu, prihode od izobrazbe pomoraca, izdavanja potvrđnica u pomorstvu, prihode od dozvola iz cestovnog teretnog i putničkog prometa, te od obavljanja drugih osnovnih poslova vlastite djelatnosti.

Prihodi od obavljanja drugih poslova vlastite djelatnosti odnose se na usluge posredovanja u obavljanju poslova obračuna i naplate naknade za uporabu objekata pomorske signalizacije na plovnim putovima Republike Hrvatske za strane jahte i domaće i strane brodice (svjetlarina) u iznosu 2.064.751,00 kn i prihode od davanja poslovnih prostora u zakup u iznosu 204.275,00 kn. Za uporabu, odnosno korištenje objekata sigurnosti plovidbe na plovnim putovima vlasnici, odnosno korisnici plovila plaćaju naknadu koja prema odredbama Pomorskog zakonika (Narodne novine 181/04, 76/07 i 146/08) pripada trgovačkom društvu Plovput d.o.o., u vlasništvu Republike Hrvatske. Prihodi su ostvareni u skladu s ugovorom zaključenim između Ministarstva i društva u visini 17,5% obračunatih prihoda, a 82,5% pripada spomenutom društvu. Prihodi od davanja poslovnih prostora u zakup ostvareni su u iznosu 204.275,00 kn. Prema evidenciji Ministarstva, u 2009. je dano u zakup 15 poslovnih prostora pravnim i fizičkim osobama.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni rashodi i izdaci su planirani u iznosu 6.341.472.139,00 kn, a izvršeni su u iznosu 6.487.079.413,00 kn, što je za 145.607.274,00 kn ili 2,3% više od planiranih.

U tablici broj 2 daju se podaci o planiranim i izvršenim rashodima i izdacima za 2009.

Tablica broj 2

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci za 2009.

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	88.347.376,00	86.644.210,00	98,1	1,3
2.	Materijalni rashodi	102.948.862,00	98.761.496,00	95,9	1,5
3.	Financijski rashodi	222.000,00	135.316,00	61,0	-
4.	Subvencije	1.889.332.793,00	1.894.051.324,00	100,2	29,2
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	1.498.330.731,00	1.587.686.136,00	106,00	24,5
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	6.199.000,00	6.114.704,00	98,6	0,1
7.	Drugi rashodi	2.539.721.379,00	2.604.176.946,00	102,5	40,2
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	79.988.429,00	73.169.609,00	91,5	1,1
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	136.381.569,00	136.339.672,00	100,0	2,1
	Ukupno	6.341.472.139,00	6.487.079.413,00	102,3	100,0
	Manjak prihoda	0,00	61.286.079,00	-	-

Za 2009. ostvaren je manjak prihoda u iznosu 61.286.079,00 kn.

Vrijednosno značajnija odstupanja u odnosu na plan odnose se na rashode za pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države koji su za 89.355.405,00 kn veći od plana, rashode za kapitalne pomoći trgovačkim društvima u javnom sektoru u okviru drugih rashoda koji su za 45.092.396,00 kn veći od plana, te na rashode za nabavu nefinancijske imovine koji su za 6.818.820,00 kn manji od plana. Više izvršeni rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države, te kapitalne pomoći trgovačkim društvima u javnom sektoru većim dijelom u iznosu 107.226.836,00 kn, odnose se na sredstva od naknada u cijeni goriva, koja su doznačena društvima Hrvatske autoceste d.o.o. i Hrvatske ceste d.o.o. za financiranje građenja i održavanja javnih cesta. Spomenuti rashodi više su izvršeni radi većeg ostvarenja pripadajućih namjenskih prihoda iz kojih se financira građenje i održavanje javnih cesta. Manje su izvršeni rashodi za nabavu nefinancijske imovine najvećim dijelom jer je nabava uređaja strojeva i opreme ostvarena za 4.255.114,00 kn manje od plana.

Vrijednosno značajniji rashodi u iznosu 2.793.720.983,00 kn izvršeni su, u okviru rashoda za pomoći i rashoda za kapitalne potpore, za građenje i održavanje javnih cesta. Odnose se na prijenos ostvarenih sredstava od naknade u cijeni goriva društvima Hrvatske autoceste d.o.o. i Hrvatske ceste d.o.o.

U okviru rashoda za subvencije i drugih rashoda, vrijednosno značajniji u ukupnom iznosu 2.477.415.496,00 kn se odnose na dane subvencije za programe i projekte vezane za sustav Hrvatskih željeznica. Odnose se na održavanje željezničke infrastrukture i regulaciju prometa u iznosu 1.168.900.000,00 kn, poticanje putničkog i kombiniranog željezničkog prijevoza 414.000.000,00 kn, osuvremenjivanje i izgradnju željezničke infrastrukture u iznosu 446.893.400,00 kn, modernizaciju željezničkih vozila u iznosu 228.500.000,00 kn, rehabilitaciju željezničke pruge Vinkovci – Tovarnik - državna granica u iznosu 152.122.096,00 kn, te otpremnine zaposlenicima u sustavu željeznica u iznosu 67.000.000,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi pomoći, subvencije i kapitalna ulaganja izvršeni su za aktivnosti očuvanja prometne povezanosti regija putem domaćeg zračnog prijevoza u iznosu 94.692.640,00 kn, autocestu Rijeka - Zagreb u iznosu 93.000.000,00 kn, integralni razvoj lokalne zajednice u priobalju u iznosu 62.555.733,00 kn, razvoj jadranskih otoka u iznosu 60.222.289,00 kn, provedbe ugovora o koncesiji za izgradnju autoceste Zagreb-Macelj u iznosu 52.445.104,00 kn, poticanja otočnog javnog cestovnog prijevoza, gospodarstva i vodoopskrbu otoka u iznosu 52.381.298,00 kn, sanaciju i rekonstrukciju objekata podgradnje u lukama za javni promet u iznosu 45.122.504,00 kn, osiguranje sigurnosno prometnih standarda u zračnim lukama u iznosu 20.829.869,00 kn, te za obnovu putničke flote Jadrolinije u iznosu 20.000.000,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2009., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 782.744.509,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2009.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2009.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	463.383.172,00	504.075.760,00	108,8
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	87.875.386,00	87.875.386,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	57.548.632,00	86.735.262,00	150,7
1.3.	Postrojenja i oprema	25.857.794,00	21.559.167,00	83,4
1.4.	Prijevozna sredstva	58.896.087,00	49.020.500,00	83,2
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	210.236.638,00	239.962.998,00	114,1
1.6.	Druga nefinancijska imovina	22.968.635,00	18.922.447,00	82,4
2.	Financijska imovina	143.156.432,00	278.668.749,00	194,7
2.1.	Novčana sredstva	674.369,00	652.224,00	96,7
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi	205.287,00	80.986,00	39,5
2.3.	Potraživanja	11.584.808,00	20.025.731,00	172,9
2.4.	Dani zajmovi	78.081.907,00	69.939.130,00	89,6
2.5.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	44.009.107,00	180.022.666,00	409,1
2.6.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	8.600.954,00	7.948.012,00	92,4
	Ukupno imovina	606.539.604,00	782.744.509,00	129,1
3.	Obveze	48.096.763,00	117.155.357,00	243,6
4.	Vlastiti izvori	558.442.841,00	665.589.152,00	119,2
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	606.539.604,00	782.744.509,00	129,1
6.	Izvanbilančni zapisi	0,00	0,00	-

Na koncu 2009. u odnosu na početak godine imovina je veća za 176.204.905,00 kn ili 29,1%. Povećanje vrijednosti imovine najvećim je dijelom rezultat ulaganja u temeljni kapital jednog trgovačkog društva u vrijednosti 136.013.559,00 kn, ulaganja u građevinske objekte u iznosu 30.161.717,00 kn, te ulaganja u nefinancijsku imovinu u pripremi (VTS sustav – Uspostava nadzora plovidbe i sustava radioveza za praćenje pomorskog prometa i gradnju školskog broda) u iznosu 41.614.302,00 kn.

Na koncu 2009. u odnosu na 2008., smanjena je vrijednost prijevoznih sredstava u iznosu 9.875.587,00 kn, te postrojenja i opreme u iznosu 4.298.627,00 kn. Razlog smanjenja vrijednosti prijevoznih sredstava je obračun ispravka vrijednosti za 2009. u iznosu 14.750.000,00 kn, a razlog smanjenja vrijednosti postrojenja i opreme je obračun ispravka vrijednosti u iznosu 7.045.812,00 kn, rashodovanje postrojenja i opreme u vrijednosti 4.285.821,00 kn, te isknjiženje imovine i prijenos drugim proračunskim korisnicima (Ministarstvu turizma i Agenciji za civilno zrakoplovstvo) u iznosu 1.396.958,00 kn.

Vrijednosno značajnija imovina u iznosu 594.596.312,00 kn odnosi se na vrijednost građevinskog zemljišta, građevinskih objekata, nefinancijske imovine u pripremi, te na dionice i udjele u glavnici trgovačkih društava. Građevinski objekti odnose se na uredske prostore, stambene objekte za zaposlene i druge poslovne objekte.

Nefinancijska imovina u pripremi odnosi se na građevinske objekte u iznosu 183.964.222,00 kn, prijevozna sredstva u iznosu 29.013.272,00 kn, postrojenja i opremu u iznosu 21.619.430,00 kn, te drugu imovinu u pripremi u iznosu 5.366.074,00 kn.

Potraživanja na koncu 2009. iznosila su 20.025.731,00 kn i bila su za 8.440.923,00 kn veća u odnosu na konac 2008. Najvećim dijelom, razlog povećanja potraživanja su veća potraživanja od državne riznice za namjenske prihode od naknade u cijeni goriva koja su na koncu 2008. iznosila 9.670.630,00 kn, a na koncu 2009. su iznosila 18.147.845,00 kn. Preostala potraživanja u iznosu 1.877.886,00 kn odnose se na potraživanja od kupaca za prihode od obavljanja drugih poslova vlastite djelatnosti u iznosu 856.378,00 kn, naknade koje se refundiraju u iznosu 557.982,00 kn, dane predujmove u iznosu 400.000,00 kn, potraživanja od zaposlenih u iznosu 61.076,00 kn, te druga potraživanja u iznosu 2.450,00 kn. Do vremena obavljanja revizije naplaćena su potraživanja u iznosu 18.797.024,00 kn. Nisu naplaćena potraživanja za dane predujmove u iznosu 400.000,00 kn i potraživanja za prihode od obavljanja drugih poslova vlastite djelatnosti u iznosu 828.707,00 kn. Za potraživanja od obavljanja drugih poslova vlastite djelatnosti u iznosu 34.095,00 kn kupcima su poslana opomene. Vrijednosno značajnija potraživanja za prihode od obavljanja drugih poslova vlastite djelatnosti u iznosu 794.612,00 kn odnose se na potraživanja iz ranijih godina za zakup dva poslovna prostora za koje su sa zakupoprimcima u tijeku sudski sporovi.

Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici odnose se na udjele u glavnici trgovačkih društava Bina – Istra u iznosu 136.013.559,00 kn i društva AC Zagreb-Macelj u iznosu 43.969.107,00 kn, te udjele u dva društva po 20.000,00 kn.

Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda u iznosu 7.948.012,00 kn odnose se na plaće zaposlenika za prosinac 2009. u iznosu 7.128.427,00 kn, ugovore o djelu u iznosu 626.462,00 kn, naknade članovima povjerenstva 192.708,00 kn, te nedospjelu naplatu prihoda u iznosu 415,00 kn.

Ukupno iskazane obveze na koncu 2009. iskazane su u iznosu 117.155.357,00 kn, od čega su dospjele obveze iznosile 21.778.771,00 kn, a nedospjele obveze u iznosu 95.376.586,00 kn dospijevaju u 2010. Od ukupno iskazanih obveza do vremena obavljanja revizije (ožujak 2010.), plaćene su obveze u iznosu 100.387.769,00 kn. Vrijednosno značajnije dospjele obveze na koncu 2009. odnose se na obveze za projekte razvoja jadranskih otoka u iznosu 4.606.679,00 kn, vodoopskrbu jadranskih otoka u iznosu 3.515.764,00 kn, razvoj priobalja u iznosu 3.386.545,00 kn, rekonstrukciju poslovne zgrade Ministarstva u Zagrebu u iznosu 2.898.207,00 kn, izgradnju objekata komunalne i društvene infrastrukture na hrvatskim otocima u iznosu 2.110.463,00 kn, sanaciju i rekonstrukciju objekata podgradnje u lukama za javni promet u iznosu 1.900.000,00 kn, te poticanje otočnog gospodarstva u iznosu 790.950,00 kn.

Obveze na koncu 2009. veće su za 69.058.594,00 kn u odnosu na konac 2008. najvećim dijelom zbog značajnog povećanja obveza za kapitalne pomoći društvima u javnom sektoru koje su na koncu 2008. iznosile 10.850.870,00 kn, a na koncu 2009. iznosile su 60.350.978,00 kn.

Vlastiti izvori u iznosu 665.589.152,00 kn, odnose se na izvore iz državnog proračuna u iznosu 734.267.686,00 kn, druge vlastite izvore u iznosu 20.169.870,00 kn, obračunate prihode poslovanja u iznosu 856.378,00 kn, umanjene za iskazani manjak prihoda u iznosu 89.704.782,00 kn.

Programi i projekti financirani u 2009.

U 2009. financirani su programi i projekti vezani za sustav hrvatskih željeznica, prometnu povezanost regija putem domaćeg zračnog prijevoza, autocestu Rijeka - Zagreb, integralni razvoj lokalne zajednice u priobalju, razvoj jadranskih otoka, provedbu ugovora o koncesiji za izgradnju autoceste Zagreb-Macelj, poticanje otočnog javnog cestovnog prijevoza, gospodarstva i vodoopskrbu otoka, sanaciju i rekonstrukciju objekata podgradnje u lukama za javni promet, osiguranje sigurnosno prometnih standarda u zračnim lukama, uspostavu nadzora plovidbe i sustava radioveza za praćenje pomorskog prometa, te obnovu putničke flote Jadrolinije.

Sredstvima iz fondova Europske unije financirani su projekti Sudjelovanje u programu zajednice Marco Polo, VTS sustav – Uspostava nadzora plovidbe i sustava radioveza za praćenje pomorskog prometa –faze 1 i 2, Restrukturiranje i razvoj hrvatskog željezničkog sustava u okvirima zakonodavstva Europske unije, Osvremenjivanje i izgradnja pruga na X. koridoru, Izrada studija za željeznički koridor X., Uspostavljanje nadzornog tijela za tehnički nadzor plovila unutarnje plovidbe, Srednjoročno predviđanje razvoja tržišta elektroničkih komunikacija Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije i Jačanje kapaciteta spomenute Agencije.

II. REVIZIJA ZA 2009.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te izvršavanje rashoda i izdataka u skladu s planom,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Ministarstva.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Ministarstva. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz ranijeg razdoblja i s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije korišteni su izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti i subjekt u cjelini. Provjerena je dokumentacija u vezi evidentiranja dugotrajne imovine, popisa imovine i obveza, ostvarivanja prihoda, obračuna plaća i naknada za zaposlene, ulaznih računa, subvencija i pomoći, te druga dokumentacija. Obavljeni su razgovori s odgovornim osobama i pribavljena obrazloženja o pojedinim poslovnim događajima.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2008.

Državni ured za reviziju obavio je reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva za 2008., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Ministarstvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju. Revizijom za 2008. dani su sljedeći nalozi i preporuke:

Državni ured za reviziju je predložio pojačati aktivnosti na uspostavi i razvoju financijskog upravljanja i kontrola, te donijeti izmjene i dopune Plana uspostave i razvoja navedenog sustava s realnim rokovima provedbe. Navedeno je potrebno razvijati u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 141/06) i Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 35/08).

Predloženo je ugovorima o koncesiji odrediti obvezu za ovlaštenike koncesije, da u određenom roku nakon obračuna za šestomjesečno poslovanje, Ministarstvu dostave izračun i podatke o elementima za izračun promjenljive koncesijske naknade. U evidencijama Ministarstva potrebno je redovito, na temelju polugodišnjih obračuna ovlaštenika koncesija, evidentirati iznos potraživanja za promjenljivu koncesijsku naknadu. Nadalje, predložio je poboljšati računalni program kojim se prate potraživanja za koncesijsku naknadu, kako bi se do podataka o potraživanjima dolazilo jednostavnije i brže, a podaci bili potpuni i pregledni, te davali više potrebnih informacija vezano za praćenje naplate. Državni ured za reviziju je također predložio, u slučaju da ovlaštenik koncesije redovito kasni u plaćanju naknade, ne plaća naknadu ili se ne pridržava drugih ugovorenih uvjeta koncesije, poduzimanje učinkovitijih mjera za naplatu naknada za koncesije u skladu s odredbama zaključenih ugovora, te odredbama Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama.

Državni ured za reviziju je naložio poduzeti aktivnosti kako bi se utvrdila opravdanost iskazivanja vrijednosti cesta, željeznica i drugih građevinskih objekata u pripremi, u poslovnim knjigama Ministarstva. U skladu s utvrđenim činjenicama i potrebi provođenja promjena u poslovnim knjigama, potrebno je pribaviti odgovarajuću dokumentaciju i odobrenja. Također je naložio planiranje i evidentiranje rashoda na propisanim računima računskog plana proračuna u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 27/05 i 127/07). Nadalje je naložio, sastavljanje prijedloga financijskog plana na temelju odgovarajućih zakonskih i drugih propisa donesenih na temelju zakona.

Predloženo je preispitati postojanje daljnje potrebe za stalnim korištenjem, odnosno plaćanjem odvjjetničkih usluga u paušalnim iznosima. Također je naloženo, vezano za zaključivanje ugovora o djelu, postupanje u skladu s odredbama Zakona o državnim službenicima, po kojima spomenuti poslovi mogu iznositi najviše 2,0% ukupnog iznosa sredstava osiguranih za plaće u Ministarstvu.

Naloženo je doznačavanje sredstava za sufinanciranje ili financiranje usluga, nakon što su usluge obavljene i nakon što se Ministarstvu dostavi odgovarajuća dokumentacija, a ne plaćanje predujma.

Naloženo je uspostaviti bolje interne kontrole vezano za naručivanje ugovorenih roba i usluga. Također je naložio uspostaviti bolje kontrole nad ustrojstvenim jedinicama koje izdaju zaštićene obrasce, te za svaku od navedenih jedinica utvrđivati količine primljenih i izdanih obrazaca prema vrstama i provjeravati je li iznos uplaćenih sredstava u državni proračun u skladu s količinom i vrstama izdanih obrazaca.

Državni ured za reviziju je predložio, s društvom HŽ Infrastruktura preciznije odrediti koji se troškovi smatraju troškovima održavanja infrastrukture i regulacije prometa, te se financiraju sredstvima iz državnog proračuna. Nadalje je naložio, od društva HŽ Infrastruktura pribavljati podatke o financiranju investicijskih ulaganjima u željezničku infrastrukturu prema izvorima financiranja, te ih neprekidno pratiti radi bolje kontrole namjenskog korištenja sredstava državnog proračuna. Također, je predložio razmotriti i mogućnost doznačavanja sredstava namijenjenih za navedena ulaganja izravno na račun dobavljača koji su obavljali radove i isporučivali robu namijenjenu za ulaganja u željezničku infrastrukturu.

Predložio je pokrenuti inicijativu za usklađivanje potpora za modernizaciju i nabavu željezničkih vozila s propisima o državnim potporama.

Predloženo je zatražiti od društva HŽ Holding detaljni izvještaj i analizu provođenja programa zbrinjavanja viška zaposlenika, koji bi trebao sadržavati i postignute rezultate, predviđeni završetak provođenja Programa, buduće troškove za njegovo financiranje, te obrazloženje o poduzetim mjerama za zbrinjavanje zaposlenika iz Željezničkog fonda. S obzirom da su u 2008., od 98 zaposlenika iz Željezničkog fonda, zbrinuta samo dva zaposlenika, rješavanje njihovog statusa trebao bi biti prioritet.

Revizijom za 2009. je utvrđeno prema kojim nalogima i preporukama je postupljeno, a koji su u postupku izvršenja.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

- Pojačane su aktivnosti na uspostavi i razvoju financijskog upravljanja i kontrola, u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru. Planiraju se i evidentiraju rashodi na propisanim računima računskog plana proračuna u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, a prijedlog financijskog plana se temelji na odgovarajućim propisima.
- Plaćanje odvjetničkih usluga se ne plaća u paušalnim iznosima, nego na temelju obavljenih usluga.
- Sredstva za sufinanciranje ili financiranje usluga se doznačavaju, nakon što su usluge obavljene, a ne plaća se predujam.
- Od društva HŽ Holding se dobivaju detaljni izvještaji i analize provođenja programa zbrinjavanja viška zaposlenika.

Nalozi i preporuke u postupku izvršenja:

- U tijeku je poduzimanje mjera za evidentiranje potraživanja od korisnika koncesije za promjenjivi dio koncesijske naknade.
- Poduzimaju se aktivnosti za ispravno iskazivanje vrijednosti cesta, željeznica i drugih građevinskih objekata u pripremi, u poslovnim knjigama uz pribavljanje odgovarajuće dokumentacije i odobrenja.
- Uspostavljaju su interne kontrole vezano za naručivanje ugovorenih roba i usluga, te su uspostavljene bolje kontrole nad ustrojstvenim jedinicama koje izdaju zaštićene obrasce.
- S društvom HŽ Infrastruktura je u tijeku preciznije određivanje koji se troškovi smatraju troškovima održavanja infrastrukture i regulacije prometa, a koji se financiraju sredstvima državnog proračuna, te se prati namjensko korištenje sredstava. Pokrenuta je inicijativa za usklađivanje potpora za modernizaciju i nabavu željezničkih vozila, s propisima o državnim potporama.
- Tijekom 2009. su također, zaključivani ugovori o djelu, prema kojima su rashodi iznosili više od 2,0% ukupnog iznosa sredstava osiguranih za plaće u Ministarstvu.

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2009.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: sustav unutarnjih financijskih kontrola, unutarnje ustrojstvo i djelokrug rada, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze, programi i projekti financirani u 2009., te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na unutarnje ustrojstvo i djelokrug rada te sustav unutarnjih financijskih kontrola, računovodstveno poslovanje, prihode u dijelu koji se odnosi na prihode od koncesijskih naknada i zakupa poslovnog prostora, rashode u dijelu koji se odnosi na rashode za tiskanje zaštićenih obrazaca, intelektualne i osobne usluge, poticanje željezničkog putničkog i kombiniranog prijevoza, poticanje otočnog gospodarstva i subvencije za očuvanje prometne povezanosti regija te postupke javne nabave.

1. Računovodstveno poslovanje

1.1. Računovodstveno poslovanje obavlja se prema propisima koji uređuju proračunsko računovodstvo i drugim propisima kojima je uređeno poslovanje Ministarstva. Utvrđene nepravilnosti odnose se na poslovne knjige, obveze te evidentiranje dugotrajne imovine.

- Poslovne knjige

Ministarstvo vodi poslovne knjige prema propisima koji uređuju proračunsko računovodstvo. Financijsko poslovanje Ministarstva obavlja se putem podračuna jedinstvenog računa državne riznice, te kunskih i deviznih blagajni.

Novčana sredstava koncem 2009. u iznosu 652.224,00 kn odnose se na stanje iskazano na deviznom računu u banci u iznosu 648.898,00 kn i u blagajnama 3.326,00 kn. Stanje novčanih sredstava evidentirano na deviznom računu prenosi se iz prijašnjih godina. Odnosi se na obveznice stare devizne štednje kojima su, u prijašnjim razdobljima u vrijeme postojanja obveze plaćanja 2,0% na ime stambenog zbrinjavanja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, dvije jedinice lokalne samouprave Ministarstvu podmirile obveze navedenim obveznicama.

U poslovnim knjigama koncem 2009., u okviru nefinancijske imovine u pripremi, iskazana je vrijednost cesta, željeznica i drugih građevinskih objekata u pripremi u iznosu 183.964.221,00 kn. Vrijednost navedene imovine u pripremi prenosi se u poslovnim knjigama iz prethodnih godina, kroz duže vremensko razdoblje. Ministarstvo nema dokumentaciju iz koje bi bilo vidljivo na koju se imovinu odnosi navedena vrijednost. Prema obrazloženju odgovorne osobe, u 1999. sredstva za otkup zemljišta i izgradnju autocesta doznakačavala su se društvima koja su osnovana za upravljanje, održavanje i izgradnju autocesta, te izvoditeljima radova za gradnju autocesta. Ministarstvo je poduzelo aktivnosti vezano za utvrđivanje je li navedena imovina evidentirana u društvima koja upravljaju autocestama ili u bilanci Središnjeg ureda za upravljanje državnom imovinom, te je u 2009. dostavljen dopis društvima Hrvatske autoceste d.o.o. i Hrvatske ceste d.o.o. radi utvrđivanja iskazane vrijednosti navedene imovine.

U poslovnim knjigama iskazana su potraživanja za dani predujam u 2001. za sufinanciranje radova na uređenju prostora općinskog suda jedinice lokalne samouprave u iznosu 400.000,00 kn. U lipnju 2005. Ministarstvo je dostavilo zahtjev jedinici lokalne samouprave za povrat predujma. Do vremena obavljanja revizije (ožujak 2010.) sredstva nisu vraćena.

Državni ured za reviziju predlaže poduzeti daljnje aktivnosti kako bi se utvrdila opravdanost iskazivanja vrijednosti obveznica stare devizne štednje, vrijednosti cesta, željeznica i drugih građevinskih objekata u poslovnim knjigama Ministarstva, radi realnog iskazivanja vrijednosti imovine. Također, nalaže poduzeti aktivnosti radi naplate potraživanja za dani predujam.

- Evidentiranje dugotrajne imovine

Ministarstvo ima ustrojenu pomoćnu evidenciju dugotrajne imovine. Evidencija dugotrajne imovine u glavnoj knjizi nije usklađena s podacima iz pomoćne evidencije dugotrajne imovine.

Razlike se odnose najvećim dijelom na stanove za službene potrebe zaposlenika, koji su sadržani u pomoćnim evidencijama, a nisu u potpunosti evidentirani u poslovnim knjigama Ministarstva. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 18. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, po kojoj se imovina klasificira po svojoj vrsti, trajnosti i funkciji u obavljanju djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže, u poslovnim knjigama evidentirati materijalnu imovinu kojom raspolaže Ministarstvo, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- 1.2. *U očitovanju Ministarstvo navodi da je tijekom 2010. dio imovine isknjižen iz poslovnih knjiga Ministarstva nakon dobivenog očitovanja društva Hrvatske autoceste d.o.o., jer se dio imovine iskazane u poslovnim knjigama Ministarstva vodi u poslovnim knjigama tog društva. Za dio imovine za koju Ministarstvo nije dobilo pouzdane informacije da je evidentirana u poslovnim knjigama drugih pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske, Ministarstvo će nastaviti proces utvrđivanja odgovarajućeg evidentiranja vrijednosti navedene nefinancijske imovine.*

Također, navodi da je u tijeku postupak da se obveznice stare devizne štednje prenesu na upravljanje Ministarstvu financija koje je nadležno za upravljanje spomenutim obveznicama.

U očitovanju se navodi da se evidencija materijalne imovine u glavnoj knjizi razlikuje od evidencije u pomoćnoj knjizi jer je u glavnoj knjizi evidentiran broj stanova kao građevinskih objekata, dok su u pomoćnoj evidenciji stanovi evidentirani po kvadraturi pojedinog stana. Ministarstvo će uskladiti podatke u glavnoj knjizi s pomoćnim evidencijama.

2. Prihodi

- 2.1. Prihodi su ostvareni u iznosu 6.425.793.334,00 kn, a odnose se na prihode iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti u iznosu 3.524.734.033,00 kn, od imovine 2.794.630.718,00 kn i na prihode od pomoći za financiranje programa iz fondova Europske unije u iznosu 106.428.583,00 kn.

Prema odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave, Ministarstvo obavlja nadzor nad provedbom postupka koncesija na području gospodarskog pojasa i koncesija za podizanje ribogojilišta. Prema odredbi članka 28. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama (Narodne novine 158/03, 100/04, 141/06 i 38/09), za koncesiju se plaća godišnja naknada. Po jedna trećina ugovorene naknade za koncesiju prihod je državnog proračuna, proračuna županije, te proračuna grada ili općine na čijem se području nalazi pomorsko dobro. Na temelju odluke Vlade Republike Hrvatske o dodjeli koncesije, Ministarstvo priprema ugovore o koncesiji i dostavlja ih ovlašteniku koncesije na ovjeru. Prema zaključenim ugovorima, ovlaštenik koncesije obvezao se uredno plaćati godišnju koncesijsku naknadu. Ovisno o vrsti koncesije, za pojedine koncesije ugovoreno je plaćanje stalne naknade, a za pojedine je ugovoreno plaćanje stalne i promjenjive naknade. Stalni dio naknade obračunava se po m² površine pomorskog dobra, a plaća se unaprijed, jednom godišnje, do početka ožujka za tekuću godinu. Promjenjivi dio naknade obračunava se i plaća dva puta godišnje (do konca rujna, odnosno konca travnja sljedeće godine), prema ostvarenim šestomjesečnim prihodima od upotrebe predmetnog pomorskog dobra. Ministarstvo je ustrojilo evidencije koncesijskih naknada iz koje su vidljive uplate i dugovanja ovlaštenika. Prema evidencijama, dospjela potraživanja u vrijeme obavljanja revizije, sredinom ožujka 2010., iznosila su 6.333.881,00 kn, od čega za stalnu koncesijsku naknadu 3.139.692,00 kn, za promjenjivu koncesijsku naknadu 3.194.189,00 kn. Evidencije o koncesijskim naknadama nisu cjelovite, jer ne sadrže podatke o iznosima potraživanja od ovlaštenika koncesija za promjenjivi iznos koncesijske naknade. Promjenjivi iznos naknade obračunava ovlaštenik koncesije na temelju rezultata poslovanja, odnosno ostvarenog šestomjesečnog prihoda od uporabe pomorskog dobra. Navedeni podaci ne dostavljaju se redovito, odnosno svakih šest mjeseci. Ovlaštenici koncesija nakon uplate promjenjivog iznosa koncesijske naknade dostavljaju Ministarstvu podatke i dokumentaciju na temelju koje je obračunana naknada. Ovlaštenici Ministarstvu dostavljaju različitu dokumentaciju na temelju koje je obračunana promjenjiva naknada za koncesiju. Pojedini ovlaštenici dostavljaju račun dobiti i gubitka, a pojedini potvrde knjigovodstvenih servisa koji vode poslovne knjige ovlaštenicima o iznosima i vrstama prihoda na koje se plaća koncesijska naknada. Ugovoreno je da Ministarstvo ima pravo uvida u dokumentaciju na temelju koje se može utvrditi ukupni godišnji prihod ovlaštenika koncesije. Ugovorima nije precizno navedeno koju dokumentaciju u svrhu kontrole ovlaštenici moraju dostavljati Ministarstvu. Ministarstvo je u 2009. i u ožujku 2010. pisanim putem obavijestilo ovlaštenike koncesija da su obvezni dva puta godišnje dostavljati podatke o osnovicama za obračun promjenjivog dijela koncesijske naknade.

Unutar prihoda iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti, ostvareni su vlastiti prihodi, koji se uplaćuju u državni proračun u iznosu 2.789.032,00 kn. U okviru vlastitih prihoda ostvareni su prihodi od davanja poslovnih prostora u zakup u iznosu 204.275,00 kn. U 2009. Ministarstvo je imalo u zakupu 15 poslovnih prostora.

Većina poslovnih prostora dana je u zakup na temelju provedenih natječaja prethodnih godina. Sa zakupoprimcima su zaključeni ugovori u skladu s odredbama Zakon o zakupu i prodaji poslovnog prostora (Narodne novine 91/96, 124/97, 174/04 i 38/09). Za dva poslovna prostora koje koriste zakupoprimci i plaćaju zakupninu, nisu zaključeni ugovori jer se, prema obrazloženju, čeka suglasnost Vlade Republike Hrvatske na zaključenje ugovora o davanju poslovnih prostora u zakup. Zakupnina se obračunava i plaća u skladu s ugovorima. Za tri poslovna prostora sa zakupoprimcima nije ugovorena zakupnina, odnosno zakupoprimci, društva u većinskom državnom vlasništvu koriste prostor bez naknade ukupne površine 129 m². Odredbama članka 47. Zakona o proračunu, propisano je da su proračunski korisnici odgovorni za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, te za njihovu uplatu u proračun.

Državni ured za reviziju predlaže ustrojiti evidencije potraživanja za prihode iz svoje nadležnosti prema vrstama, radi preglednosti i omogućavanja kontrole obračunanih, naplaćenih i uplaćenih sredstava u državni proračun. Predlaže, propisati dokumentaciju koju su ovlaštenici koncesijske naknade dužni dostaviti Ministarstvu svakih šest mjeseci, na temelju koje se može nedvojbeno utvrditi osnovica i obračun promjenjivog iznosa koncesijske naknade.

Državni ured za reviziju nalaže za poslovne prostore dane u zakup ugovoriti iznos zakupnine sa svim zakupoprimcima, radi naplate prihoda iz svoje nadležnosti u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

- 2.2. *U očitovanju Ministarstvo navodi da je ono nadležno tijelo za pripremni postupak davanja koncesija na pomorskom dobru i praćenje provedbe ugovornih odredbi, te je ustrojena evidencija koncesijskih naknada. Vrste koncesija na pomorskom dobru se razlikuju i to u odnosu na namjenu pojedinog dijela pomorskog dobra. Dokumentacija koja se dostavlja je različita s obzirom na namjenu koncesije, te druge ugovorne odredbe. Naime, postoji više namjena koncesija na pomorskom dobru, te nisu ugovorne odredbe svih koncesija jednake, kao niti vrste pravnih osoba koje su ovlaštenici koncesija. Tako su, primjerice, neka društva ustrojena kao dionička društva ili društva s ograničenom odgovornošću, odnosno obrtnici te i ovlaštenici koncesija dostavljaju dokumentaciju koja je različita, ali je zakonski ispravna, te je iz iste vidljiva osnovica propisana ugovornim odredbama. U svakom pojedinom ugovoru nije navedeno koju dokumentaciju, u svrhu kontrole, ovlaštenici moraju dostavljati Ministarstvu, već je navedeno da iz dostavljene dokumentacije mora biti vidljiva osnovica za obračun koncesijske naknade prema ugovornim odredbama. Financijska dokumentacija za pojedinu vrstu društva uređuje se posebnim propisima i računovodstvenim standardima. Evidencije o koncesijskim naknadama nisu cjelovite jer se promjenjivi dio koncesijske naknade mijenja iz godine u godinu, budući da ovisi o poslovanju društva, i ne postoji mogućnost da se iznos naknade zna unaprijed, prije nego obračunsko razdoblje završi. Osnovicu za razdoblje možemo znati tek po zaprimanju dokumentacije, te iz tog razloga početkom godine evidencije o koncesijskim naknadama nisu cjelovite. Neka društva Ministarstvu dostavljaju financijske izvještaje ovjerene od njihove strane, dok druga dostavljaju financijske izvještaje ovjerene od strane Porezne uprave, a kako je zakonski rok predaje financijskih izvještaja Poreznoj upravi poslije roka dospijeća koncesijske naknade izvještaji se dostavljaju sa zakašnjenjem. Nadležna uprava je tijekom 2010. ustrojila evidenciju koncesijske naknade te je ista usklađena s registrom koncesija.*

Također, u očitovanju s navodi da se za tri poslovna prostora za koja Ministarstvo nema ugovore o zakupu niti naplaćuje zakupninu, radi o poslovnim prostorima u kojima su zakupoprимci tijela državne uprave ili trgovačka društva u državnom vlasništvu (Ministarstvo unutarnjih poslova, Hrvatska pošta d.d. i društvo Plovput d.d.). Ministarstvo će za navedene poslovne prostore sa zakupoprимcima ugovoriti plaćanje zakupnine.

3. Rashodi

- 3.1. Rashodi i izdaci su planirani u iznosu 6.341.472.139,00 kn, a izvršeni su u iznosu 6.487.079.413,00 kn, što je za 145.607.274,00 kn ili 2,3% više od planiranih. Za 2009. ostvaren je manjak prihoda u iznosu 61.286.079,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz ranijeg razdoblja iznosi 28.418.703,00 kn, što s ostvarenim manjkom prihoda u 2009. čini manjak prihoda za pokriće u narednom razdoblju u iznosu 89.704.782,00 kn.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi prijedlog mjera za pokriće ostvarenog manjka prihoda u narednom razdoblju.

Utvrđene nepravilnosti odnose se na rashode za intelektualne i osobne usluge, nabavu zaštićenih obrazaca, subvencije za očuvanje prometne povezanosti regija, poticanje željezničkog putničkog i kombiniranog prijevoza i poticanje otočnog gospodarstva.

- Rashodi za intelektualne i osobne usluge

Rashodi za intelektualne i osobne usluge su izvršeni u iznosu 27.497.487,00 kn. Odnose se na rashode za usluge prema zaključenim ugovorima o djelu u iznosu 11.021.656,00 kn, na usluge odvjetnika i pravnog savjetovanja u iznosu 426.185,00 kn, agencija i studentskog servisa u iznosu 651.609,00 kn, usluge vještačenja u iznosu 5.125,00 kn, te druge intelektualne usluge u iznosu 15.392.912,00 kn (Phare 2005 i Phare 2006).

U okviru rashoda za usluge prema zaključenim ugovorima o djelu, na administraciju i upravljanje se odnosi 8.042.984,00 kn. Ugovori o djelu zaključivani su s vanjskim suradnicima za obavljanje različitih poslova. Vrijednosno značajniji rashodi se odnose na naknade prema ugovorima koji su zaključeni za obavljanje poslova u Lučkoj kapetaniji Rijeka u iznosu 1.282.973,00 kn, Upravi za sigurnost plovidbe i zaštitu mora u iznosu 1.198.047,00 kn, Lučkoj kapetaniji Zadar u iznosu 1.106.049,00 kn, te Lučkoj kapetaniji Split u iznosu 905.133,00 kn. Ugovori o djelu zaključivani su za obavljanje poslova iz djelokruga državnih službenika, što nije u skladu s odredbama članka 62. Zakona o državnim službenicima (Narodne novine 92/05, 142/06, 77/07, 107/07 i 27/08), kojima je propisano da se pojedini poslovi koji se obavljaju u državnom tijelu, osim poslova koje obavljaju državni službenici mogu na temelju ugovora o djelu povjeriti pružateljima stručnih usluga izvan državne službe. Nadalje, odredbama članka 62. Zakona o državnim službenicima, visina izdataka za pružatelje usluga na temelju ugovora o djelu ograničena je do visine 2,0% ukupnog iznosa za plaće osigurane za određeno državno tijelo. Rashodi za ugovore o djelu vezano za administraciju i upravljanje izvršeni su u iznosu 8.042.984,00 kn, što je 9,1% u odnosu na planirana sredstva za zaposlene osigurana u državnom proračunu za 2009.

Državni ured za reviziju nalaže, vezano za zaključivanje ugovora o djelu, postupanje u skladu s odredbama Zakona o državnim službenicima.

- Nabava zaštićenih obrazaca

Nabava zaštićenih obrazaca evidentira se putem skladišne evidencije i evidencije narudžbenica u službi nabave. U pojedinim slučajevima podaci u skladišnim evidencijama i evidencijama narudžbenica službe nabave nisu usklađeni. Primjerice, u skladišnim evidencijama evidentirano je 25 000 komada naljepnica svjedodžbi – pomorska knjižica, a u evidenciji službe nabave 20 000 komada. Prema obrazloženju odgovorne osobe, navedenih 5 000 komada obrasca nije evidentirano jer kroz evidenciju narudžbi u službi nabave vode se narudžbe koje se vežu uz ugovore, a navedena narudžba, iz koje je proizišla razlika, nije bila vezana uz ugovor, nego je bila pojedinačna narudžba. Također, u evidencijama narudžbenica nije evidentirana narudžba obrazaca Uvjerenje o stručnoj osposobljenosti. Za svaku od ustrojstvenih jedinica koje izdaju zaštićene obrasce i koje vode zasebne evidencije, potrebno je pojačati kontrole nad njihovim evidentiranjem i izdavanjem, te utvrđivati količine izdanih obrazaca prema vrstama. Potrebno je uspostaviti cjelovite i pregledne evidencije nabave odnosno naručivanja i zaprimanja te izdavanja zaštićenih obrazaca po ustrojstvenim jedinicama. Također, nije uspostavljena evidencija izdanih obrazaca fizičkim i pravnim osobama radi kontrole iznosa uplaćenih sredstava u državni proračun.

Tijekom veljače 2009. počela je primjena nove verzije aplikacije za izdavanje dijela obrazaca (svjedodžbi, uvjerenja i pomorskih knjižica), koja omogućava praćenje izdavanja tih zaštićenih obrazaca, dok evidentiranje i praćenje izdavanja drugih obrazaca nije uspostavljeno.

Državni ured za reviziju predlaže vođenje cjelovitih i preglednih evidencija kojima se prati nabava i izdavanje zaštićenih obrazaca. Također, predlaže uspostavljanje jedinstvenog sustava praćenja naručivanja, zaprimanja i izdavanja zaštićenih obrazaca, te broja zaprimljenih i izdanih obrazaca fizičkim i pravnim osobama po ustrojstvenim jedinicama radi kontrole iznosa uplaćenih sredstava u državni proračun.

- Poticanje željezničkog putničkog i kombiniranog prijevoza

Rashodi za poticanje željezničkog putničkog i kombiniranog prijevoza su planirani i izvršeni u iznosu 414.000.000,00 kn. Navedeni rashodi se odnose na poticanje željezničkog putničkog prijevoza u iznosu 370.000.000,00 kn i željezničkog kombiniranog prijevoza u iznosu 44.000.000,00 kn. Sredstva za poticanje željezničkog putničkog prijevoza dodijeljena su društvu HŽ Putnički prijevoz d.o.o., a za poticanje željezničkog kombiniranog prijevoza društvu HŽ Cargo d.o.o.

Odredbama članka 39. Zakona o željeznici (Narodne novine 123/03, 194/03, 30/04, 153/05 i 79/07), propisano je da su usluge željezničkog prijevoza putnika i usluge kombiniranog prijevoza, usluge od posebnog državnog interesa. Također je propisano, da Vlada Republike Hrvatske ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nadoknađuju željezničkim prijevoznicima dio troškova za obavljanje prometa na prugama, gdje prihodi ostvareni od prijevoza ne mogu pokriti troškove.

Korisnici potpora su željeznički prijevoznici registrirani u Republici Hrvatskoj koji dokažu da ispunjavaju uvjete za nadoknadu dijela troškova, te imaju pravo na podnošenje zahtjeva za potporu. Međusobna prava i obveze vezano za navedene potpore uređuju se ugovorom između Ministarstva i željezničkog prijevoznika. Ministarstvo je 1. prosinca 2009. s društvom HŽ Putnički prijevoz d.o.o., zaključilo ugovor o pružanju usluga od općeg gospodarskog interesa za obavljanje željezničkog prijevoza putnika u 2009. Ugovorom se obvezalo doznačiti navedenom društvu 370.000.000,00 kn za pokriće troškova u obavljanju prometa na prugama gdje prihodi ostvareni od prijevoza ne mogu pokriti troškove. Podaci o procjeni planiranih prihoda i troškova vlakova prema pojedinim prugama, sastavni su dio ugovora. Za pruge iz popisa, procijenjen je manjak prihoda u iznosu 354.220.730,00 kn, dok planirani manjak prihoda od prijevoza po povlaštenoj tarifi prema Zakonu o povlasticama u unutarnjem putničkom prometu (Narodne novine 97/00) iznose 15.779.270,00 kn. Društvo se obvezalo provoditi sustav mjera za povećanje prihoda i smanjenje troškova prijevoza, te o rezultatima mjera kvartalno izvješćivati Ministarstvo. Planirana sredstva za poticanje željezničkog putničkog prijevoza za 2009. u iznosu 370.000.000,00 kn, Ministarstvo je u cijelosti doznačilo društvu HŽ Putnički prijevoz d.o.o. Prema odredbama članka 5. ugovora, s društvom HŽ Putnički prijevoz d.o.o., razina naknade koju doznačava Ministarstvo mjesečno ne pokriva u cijelosti gubitke u poslovanju spomenutog društva. Izračun troškova treba sadržavati troškove voznog parka, troškove vuče za vlakove za koje se nadoknađuje razlika nedostajućih prihoda, troškove energije, troškove naknade za korištenje trase, administrativne troškove te troškove radne snage. Također je ugovoreno da je spomenuto društvo odgovorno za potpunu financijsku transparentnost i mogućnost uvida od strane Ministarstva, u sve poslovne aktivnosti koje proizlaze iz ugovora. Ministarstvo nije obavljalo uvid u poslovne aktivnosti koje proizlaze iz ugovora društva HŽ Putnički prijevoz d.o.o. Izračun troškova koje je ispostavljalo društvo HŽ Putnički prijevoz d.o.o. ne sadrži ugovorene elemente odnosno izračun troškova po vrstama troška, nego je na računima navedena samo jedna vrsta troška. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 47. Zakona o proračunu, po kojoj su proračunski korisnici odgovorni za izvršavanje svih rashoda i izdataka u skladu s namjenama.

Državni ured za reviziju nalaže pravodobno zaključivanje ugovora o pružanju usluga od općeg gospodarskog interesa za obavljanje željezničkog prijevoza putnika s društvom HŽ Putnički prijevoz d.o.o. Također predlaže, uspostavljanje sustava kontrola kako bi Ministarstvo imalo uvid u poslovne aktivnosti, odnosno obračun troškova, koje proizlaze iz spomenutog ugovora.

- Poticanje otočnog gospodarstva

Rashodi za poticanje otočnog gospodarstva planirani su u iznosu 10.000.000,00 kn, a izvršeni su u iznosu 10.570.398,00 kn, što je za 570.398,00 kn ili 5,7% više od plana. Potpore za poticanje otočnog gospodarstva odnose se na potpore za očuvanje radnih mjesta, a dodjeljuju se na temelju odredbi članka 26. Zakona o otocima (Narodne novine 34/99, 32/02 i 33/06), kojima je propisano da fizičke i pravne osobe koje imaju sjedište na otocima i koje svoju djelatnost obavljaju na otocima mogu ostvariti pravo na državnu potporu male vrijednosti za očuvanje radnih mjesta. Osnovni cilj potpore je poticanje zapošljavanja otočnog stanovništva i poticanje otočnog gospodarstva u skladu s Programima održivog razvitka otoka i Državnim programom razvitka otoka, te ujednačavanje razvitka otoka s razvitkom drugih regija u Republici Hrvatskoj.

Pravo na navedenu potporu propisano je odredbama Uredbe o uvjetima, kriterijima, visini i načinu ostvarivanja prava dodjele državnih potpora male vrijednosti otočnim poslodavcima za očuvanje radnih mjesta. Odredbama članka 5. navedene Uredbe, propisano je da otočni poslodavci mogu ostvariti pravo na državne potpore male vrijednosti u ukupnom iznosu 200.000 EUR tijekom bilo kojeg razdoblja od tri fiskalne godine, uključujući sve državne potpore i državne potpore male vrijednosti. Prema odredbama članka 6. Uredbe, korisnici potpora na otocima prve skupine, jednom godišnje imaju pravo na potpore u iznosu 100,0% jedne prosječne mjesečne bruto plaće koju isplaćuju svojim zaposlenicima, a na otocima druge skupine 50,0% jedne prosječne mjesečne bruto plaće. Potpore se dodjeljuju jednokratno, odnosno jednom godišnje. U 2009. su dodijeljene potpore za 178 otočnih poslodavaca. Najviše su dodijeljena sredstva jednom poslodavcu u iznosu 753.993,00 kn. Navedene potpore, prema evidencijama Ministarstva, pojedinom otočnom poslodavcu kroz proteklo trogodišnje razdoblje nisu isplaćene u iznosu većem od propisanog. Ministarstvo koristi svoje evidencije o isplati u proteklom razdoblju dok nema podataka o isplaćenim državnim potporama drugih tijela državne uprave tijekom bilo kojeg razdoblja od tri zadnje fiskalne godine (do ukupnog iznosa 200.000 EUR), uključujući sve državne potpore i državne potpore male vrijednosti.

Državni ured za reviziju je mišljenja da Ministarstvo treba, uz pomoć Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, koristiti podatke drugih tijela državne uprave kako bi utvrdilo vjerodostojnost iskazanih podataka o primljenim državnim potporama od drugih davatelja potpora, te provjerilo istinitost izjava o primljenim potporama koje daju korisnici pri kompletiranju dokumentacije, a vezano za maksimalno dopušteni iznos potpora male vrijednosti.

- 3.2. *U očitovanju Ministarstvo navodi da je, u vezi pokrića manjka prihoda iz proteklog razdoblja, prilikom izrade prijedloga državnog proračuna za 2010. godinu i projekcija državnog proračuna za 2011. i 2012. nastojalo uzeti u obzir očekivani preneseni manjak prihoda te planirati dostatna sredstva za pokriće prenesenog manjka. Ministarstvo će tijekom 2010. u suradnji s Ministarstvom financija, uzimajući u obzir mogućnosti državnog proračuna, nastojati osigurati dostatna sredstva za pokriće prenesenog manjka.*

Rashodi za usluge po ugovorima od djelu izvršeni su više od zakonom dopuštenih iz razloga što je odlukom o zabrani novog zapošljavanja državnih službenika i namještenika u tijelima državne uprave zabranjeno novo zapošljavanje u tijelima državne uprave. Istodobno, zbog novodonesenih pravnih propisa i preciznijeg uređenja pojedinih područja djelovanja Ministarstva značajno je proširen djelokrug i potrebno operativno djelovanje Ministarstva. Slijedom toga, određeni dio obavljanja tih poslova, putem ugovora o djelu, povjeren je vanjskim suradnicima. Ovo se odnosi na obavljanje poslova vezanih za prijave i odjave pomoraca Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje, prijavu odlaska i dolaska brodica i jahti, upisi i izdavanje svjedodžbi i pomorskih knjižica, izdavanje vinjeta za strane jahte i brodice i drugo. Osim toga, poslovi održavanja (čišćenja) na pojedinim lokacijama Ministarstva, koji nemaju stalno zaposlene čistačice, bilo nužno obavljanje navedenih poslova osigurati zaključivanjem ugovora o djelu. Također, zbog pojačanog obujma izrade podzakonskih akata i drugih propisa, a vezano uz usklađivanje domaćeg s EU zakonodavstvom zaključeni su ugovori o djelu i tako angažirani vanjski stručnjaci radi pripreme i sudjelovanja u radu povjerenstava za izradu podzakonskih akata.

U očitovanju se nadalje navodi, da pri vođenju cjelovitih i preglednih evidencija nabave i izdavanja zaštićenih obrazaca postoje nedostaci aplikacije koja se koristi u provedbi javne nabave i već duže vrijeme se radi na izmjeni aplikacije. Unapređenjem spomenute aplikacije u pogledu praćenja realizacije ugovora, na način da aplikacija ne dozvoli naručivanje po unesenim stavkama ugovora količinski ni financijski od stvarno ugovorenog, ostvariti će se pregledna evidencija nabave zaštićenih obrazaca. Propusti su nastali iz razloga što se pojedine stavke, prema vrstama zaštićenih obrazaca, u trenutku stvaranja tehničke specifikacije, nisu mogli dobro i precizno specificirati jer nisu mogle realno biti sagledane potrebe za pojedinim zaštićenim obrascima u 2009. Intenzivno se radi na unapređenju rada stručnih službi u svim ustrojstvenim jedinicama, a sve vezano za precizniju i točniju izradu tehničke specifikacije koja je najvažniji dio natječajne dokumentacije. To bi trebalo doprinijeti unapređenju provedbe postupaka javne nabave zaštićenih obrazaca, te boljeg praćenja nabavljenih i izdanih obrazaca.

Kod zaključivanja ugovora o pružanju usluga od općeg gospodarskog interesa za obavljanje željezničkog prijevoza putnika s društvom HŽ Putnički prijevoz d.o.o., navodi se da je da je u 2009. godini spomenuti ugovor bio izrađen u novoj formi, koja je puno zahtjevnija od prethodnih - pogotovo po pitanju troškovne razrade kroz izvješća, izrade potrebnih planskih dokumenata, uvođenja indikatora kvalitete i slično. Kako je 2009. bila prva godina važenja novog oblika ugovora, iskorišteno je vrijeme za upoznavanje i prilagođavanje društva HŽ Putnički prijevoz d.o.o. uvedenim novinama te je do konca godine ostvaren napredak. Tijekom 2010. zaključen je ugovor s društvom HŽ Putnički prijevoz d.o.o., za financiranje usluge željezničkog putničkog prijevoza za čijeg važenja ćemo pooštriti kriterije prilikom izvješćivanja i nastojati ispuniti Ugovorom traženu formu.

U očitovanju se nadalje navodi, da Ministarstvo prilikom objave javnog poziva za dodjelu državnih potpora, kao potrebnu dokumentaciju zahtjeva ovjerenu izjavu korisnika potpore, o svim dodijeljenim potporama unazad tri godine. Davatelj potpore ne može utjecati na odobreni iznos potpore onim korisnicima koji su zadovoljili sve uvjete i kriterije navedene u javnom pozivu. Također navodi da Ministarstvo prilikom bilo kakvih nejasnoća oko vjerodostojnosti do sada dodijeljenih potpora kontaktira Agenciju za tržišno natjecanje i postupa prema njihovim uputama. Isto tako, u skladu s odredbom članka 10. Uredbe o uvjetima, kriterijima, visini i načinu ostvarivanja prava dodjele državnih potpora male vrijednosti otočnim poslodavcima za očuvanje radnih mjesta, Ministarstvo dostavlja izvješće Ministarstvu financija i Agenciji u definiranoj formi (tablica), te su mišljenja na izvješće o dodijeljenim potporama bila pozitivna.

4. Postupci javne nabave

- 4.1. Za 2009. je sastavljen plan nabave roba, radova i usluga, kojim je ukupna vrijednost nabave planirana u iznosu 102.339.000,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost. Prema izvještaju o javnoj nabavi za 2009., nakon provedenih postupaka nabave zaključeno je 49 ugovora o nabavi u iznosu 18.658.329,00 kn. Za postupke nabave velike vrijednosti za koje je procijenjena vrijednost nabave, bez poreza na dodanu vrijednost, iznosila 300.000,00 kn i više, za robe i usluge, a 500.000,00 kn i više za radove, provedeno je sedam otvorenih postupaka, dva pregovaračka bez prethodne objave, te pet postupaka prema Dodatku II. B. u ukupnoj vrijednosti 8.035.877,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost.

Za male vrijednosti za koje procijenjena vrijednost nabave bez poreza na dodanu vrijednost iznosi 300.000,00 kn i manje za robe i usluge, a 500.000,00 kn i manje za radove provedeno je 15 otvorenih postupaka javne nabave, deset prema Dodatku II. B., te šest pregovaračkih postupaka bez prethodne objave u ukupnoj vrijednosti 5.553.102,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Na temelju izuzeća od primjene Zakona o javnoj nabavi, zaključen je jedan ugovor u iznosu 1.591.901,00 kn, a odnosi se na usluge tiska zaštićenih obrazaca. Nabavljeno je roba, radova i usluga u iznosu 9.287.416,00 kn, čija je pojedinačna procijenjena vrijednost do 70.000,00 kn. Revizijom su utvrđeni propusti i nepravilnosti pri nabavi usluga održavanja informatičke opreme i nadogradnje aplikacijske programske opreme.

Rashodi za usluge održavanja informatičke opreme i nadogradnje aplikacijske programske opreme izvršeni su u iznosu 4.237.661,00 kn, a rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja opreme vezane za projekt Informatizacije Ministarstva u iznosu 1.771.767,00 kn.

Spomenute usluge nabavljene su od dobavljača s kojima su ugovori zaključeni u rujnu, studenom i prosincu 2008. Ugovori su zaključeni na određeno vrijeme, do 31. prosinca 2008. Tijekom 2009. nabava je obavljena po cijenama iz spomenutih ugovora. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, prema kojima je Ministarstvo obvezno provesti postupak nabave spomenutih usluga uz primjenu odredbi ovog Zakona. Prema obrazloženju odgovorne osobe, tijekom 2009. postupci nabave nisu provedeni zbog nedovoljne popunjenosti odjela za informatiku i komunikacije stručnim kadrom neophodnim za izradu tehničkih specifikacija za nabavu informatičkih usluga, nemogućnosti angažiranja vanjskih savjetnika na konačnoj izradi tehničkih specifikacija predmetne nabave, te nemogućnosti zapošljavanja odgovarajućeg stručnog osoblja.

Državni ured za reviziju nalaže nabavu usluga održavanja informatičke opreme i nadogradnje aplikacijske programske opreme provoditi uz primjenu odredbi Zakona o javnoj nabavi.

- 4.2. *Vezano za nabavu usluga održavanja informatičke opreme i nadogradnje aplikacije programske opreme koji nisu provedeni uz primjenu odredbi Zakona o javnoj nabavi, Ministarstvo navodi, da su rebalansom državnog proračuna u ožujku 2009., na toj aktivnosti smanjena financijska sredstva za oko 20,0%. Zbog smanjenja proračunskih sredstava za te namjene, ranije sačinjene troškovničke specifikacije za nabavu su ponovo dane na reviziju i usklađenje s raspoloživim financijskim sredstvima za nabavu informatičkih usluga neophodnih za nesmetano i potpuno funkcioniranje Ministarstva u informatičkom pogledu. Rebalansom državnog proračuna u kolovozu 2009. je ponovno izvršeno smanjenje planiranih sredstava, te su opet pripremane troškovničko-tehničke specifikacije za provedbu svih nužnih postupaka nabave informatičkih usluga za preostali dio kalendarske godine. Preostala planirana sredstva u državnom proračunu nisu bila dostatna da bi se moglo postupiti s tim odlukama i provesti planirana nabava. Kako se radi o uslugama neophodnim za nesmetano funkcioniranje Ministarstva, usluge održavanja informatičke opreme i nadogradnje aplikacijske programske opreme, izvršene su u skladu s ugovorom iz 2008. Tijekom 2010. za nabavu spomenutih usluga bit će provedeni propisani postupci nabave.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji, obavljena je financijska revizija Ministarstva za 2009. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Revizija je planirana i obavljena na način koji pruža razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
  - U poslovnim knjigama je koncem 2009. iskazana vrijednost cesta, željeznica i drugih građevinskih objekata u pripremi u iznosu 183.964.221,00 kn, vrijednost obveznica stare devizne štednje u iznosu 648.898,00 kn, te potraživanja za više dani predujam za sufinanciranje radova na uređenju prostora općinskog suda jedinice lokalne samouprave u iznosu 400.000,00 kn. Spomenuta stanja imovine prenose se u poslovnim knjigama iz prethodnih godina, kroz duže vremensko razdoblje. Radi realnog iskazivanja vrijednosti imovine, ured je predložio poduzeti aktivnosti kako bi se utvrdila opravdanost iskazivanja vrijednosti obveznica stare devizne štednje, vrijednosti cesta, željeznica i drugih građevinskih objekata u poslovnim knjigama Ministarstva, te naložio poduzeti aktivnosti radi naplate potraživanja za dani predujam (točka 1. Nalaza).
  - Evidencije o koncesijskim naknadama nisu cjelovite i ne omogućavaju kontrolu obračunanih, naplaćenih i uplaćenih sredstava u državni proračun. Dokumentacija koju dostavljaju ovlaštenici za obračun promjenjivog iznosa koncesijske naknade, a na temelju koje se utvrđuje osnovica i utvrđuje obveza uplate spomenute naknade, nije propisana. Vlastiti prihodi od davanja poslovnih prostora u zakup, ostvareni su u iznosu 204.275,00 kn. U 2009. Ministarstvo je imalo u zakupu 15 poslovnih prostora koji su dani u zakup na temelju natječaja provedenih prethodnih godina. Za dva poslovna prostora koje koriste zakupoprимci nisu zakljućeni ugovori jer se, prema obrazloženju, ćeka suglasnost Vlade Republike Hrvatske na zakljućenje ugovora o davanju poslovnih prostora u zakup, a za tri poslovna prostora sa zakupoprимcima nije ugovorena zakupnina, odnosno zakupoprимci (društva u vlasništvu Republike Hrvatske) koriste prostor bez naknade. Odredbama ćlanka 47. Zakona o proraćunu, propisano je da su proraćunski korisnici odgovorni za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadlećnosti, te za njihovu uplatu u proraćun (toćka 2. Nalaza).
  - Rashodi i izdaci tijekom 2009. su izvršeni su u iznosu 6.487.079.413,00 kn, te je ostvaren manjak prihoda u iznosu 61.286.079,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz ranijeg razdoblja iznosi 28.418.703,00 kn, što s ostvarenim manjkom prihoda u 2009. ćini manjak prihoda za pokriće u narednom razdoblju u iznosu 89.704.782,00 kn. Na rashode za usluge prema zakljućenim ugovorima o djelu za administraciju i upravljanje odnosi se 8.042.984,00 kn.

Ugovori o djelu su zaključivani s vanjskim suradnicima za obavljanje poslova iz djelokruga državnih službenika, što nije u skladu s odredbama članka 62. Zakona o državnim službenicima, kojima je propisano da se pojedini poslovi koji se obavljaju u državnom tijelu, osim poslova koje obavljaju državni službenici, mogu na temelju ugovora o djelu povjeriti pružateljima stručnih usluga izvan državne službe, a visina izdataka za pružatelje usluga na temelju ugovora o djelu ograničena do visine 2,0% ukupnog planiranog iznosa za plaće. Za 2009. planirana su sredstva za plaće zaposlenika Ministarstva u iznosu 88.347.376,00 kn, a rashodi za ugovore o djelu vezano za administraciju i upravljanje izvršeni su u iznosu 8.042.984,00 kn što je 9,1% u odnosu na osigurana sredstva za zaposlene. Cjelovite i pregledne evidencije nabave odnosno naručivanja i zaprimanja te izdavanja zaštićenih obrazaca po ustrojstvenim jedinicama nisu uspostavljene. Rashodi za poticanje željezničkog putničkog prijevoza su izvršeni u iznosu 370.000.000,00 kn. Ministarstvo je 1. prosinca 2009. s društvom HŽ Putnički prijevoz d.o.o., zaključilo ugovor o pružanju usluga od posebnog državnog interesa za obavljanje željezničkog prijevoza putnika u 2009. Ugovorom se obvezalo doznačiti navedenom društvu spomenuti iznos za pokriće troškova u obavljanju prometa na prugama gdje prihodi ostvareni od prijevoza ne mogu pokriti troškove. Ugovoreno je da razina naknade koju doznačava Ministarstvo ne pokriva u cijelosti gubitke u poslovanju spomenutog društva. Izračun troškova treba sadržavati troškove voznog parka, troškove vuče za vlakove za koje se nadoknađuje razlika nedostajućih prihoda, troškove energije, troškove naknade za korištenje trase, administrativne troškove, te troškove radne snage. Također je ugovoreno da je spomenuto društvo odgovorno za potpunu financijsku transparentnost i mogućnost uvida, od strane Ministarstva, u sve poslovne aktivnosti koje proizlaze iz ugovora. Ministarstvo nije obavljalo uvid u poslovne aktivnosti koje proizlaze iz ugovora društva HŽ Putnički prijevoz d.o.o. Izračun troškova koje je ispostavljalo društvo HŽ Putnički prijevoz d.o.o. nije sadržavao ugovorene elemente, odnosno izračun troškova po vrstama troška. Pri isplati potpora otočnim poslodavcima Ministarstvo je koristilo svoje evidencije o isplati u proteklom razdoblju, dok nema podataka o isplaćenim državnim potporama drugih tijela državne uprave tijekom bilo kojeg razdoblja od tri zadnje fiskalne godine (do ukupnog iznosa 200.000 EUR), uključujući sve državne potpore i državne potpore male vrijednosti. Navedeno je potrebno kako bi se utvrdila vjerodostojnost iskazanih podataka o primljenim državnim potporama od drugih davatelja potpora, te provjerila istinitost izjava o primljenim potporama koje daju korisnici pri kompletiranju dokumentacije, a vezano za maksimalno dopušteni iznos potpora male vrijednosti (točka 3. Nalaza).

- Rashodi za usluge održavanja informatičke opreme i nadogradnje aplikacijske programske opreme izvršeni su u iznosu 4.237.661,00 kn, a rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja opreme vezane za projekt Informatizacije Ministarstva u iznosu 1.771.767,00 kn. Spomenute usluge nabavljene su na temelju ugovora zaključenih u rujnu, studenom i prosincu 2008. Ugovori su zaključeni na određeno vrijeme, do 31. prosinca 2008. Tijekom 2009. nabava je obavljana po cijenama iz spomenutih ugovora. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, prema kojima je Ministarstvo obvezno provesti postupak nabave spomenutih usluga uz primjenu odredbi ovog Zakona (točka 4. Nalaza).

4. Djelokrug rada Ministarstva utvrđen je odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave. Za obavljanje poslova Ministarstvo je tijekom 2009. ostvarilo prihode u iznosu 6.425.793.334,00 kn te rashode u iznosu 6.487.079.413,00 kn. Ostvaren je manjak prihoda i primitaka u iznosu 61.286.079,00 kn. Preneseni manjak iz prethodnog razdoblja iznosio je 28.418.703,00 kn, te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 89.704.782,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na prijenos ostvarenih sredstava od naknade u cijeni goriva društvima Hrvatske autoceste d.o.o. i Hrvatske ceste d.o.o. za građenje i održavanje javnih cesta u iznosu 2.793.720.983,00 kn te na subvencije trgovačkim društvima u sustavu Hrvatskih željeznica u iznosu 2.477.415.496,00 kn. Prema podacima iz Bilance na koncu 2009., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 782.744.509,00 kn. Vrijednosno značajnija imovina u iznosu 594.596.312,00 kn odnosi se na vrijednost građevinskog zemljišta, građevinskih objekata, nefinancijske imovine u pripremi, te na dionice i udjele u glavnici trgovačkih društava. Potraživanja su na koncu 2009. iznosila 20.025.731,00 kn, a najvećim dijelom se odnose na namjenske prihode od naknade u cijeni goriva u iznosu 18.147.845,00 kn. Ukupno su iskazane obveze u iznosu 117.155.357,00 kn, od kojih su dospjele obveze na koncu 2009. iznosile 21.778.771,00 kn, a nedospjele obveze koje dospijevaju u 2010. u iznosu 95.376.586,00 kn. Obveze na koncu 2009. veće su za 69.058.594,00 kn u odnosu na obveze iskazane na koncu 2008. najvećim dijelom zbog značajnog povećanja obveza za kapitalne pomoći društvima u javnom sektoru koje su na koncu 2008. iznosile 10.850.870,00 kn, a na koncu 2009. iznosile su 60.350.978,00 kn. Cjelovite i pregledne evidencije nabave odnosno naručivanja i zaprimanja, te izdavanja zaštićenih obrazaca po ustrojstvenim jedinicama, nisu uspostavljen. Ministarstvo nije zaključilo ugovore o zakupu s pojedinim zakupoprincima koji su koristili poslovni prostor. Evidencije o koncesijskim naknadama nisu cjelovite i ne omogućavaju kontrolu obračunanih, naplaćenih i uplaćenih sredstava u državni proračun. Rashodi za usluge prema zaključenim ugovorima o djelu za administraciju i upravljanje iznose 8.042.984,00 kn odnosno 9,1% u odnosu na sredstva za zaposlene osigurana u državnom proračunu, dok je propisano najviše do 2,0% ukupnog iznosa planiranog za plaće. Usluge održavanja i nadogradnje aplikacijske programske opreme i usluge tekućeg i investicijskog održavanja opreme vezane za projekt Informatizacije Ministarstva u ukupnom iznosu 6.009.428,00 kn, nabavljene su prema ugovorima zaključenim u 2008., kojima je ugovoreni rok bio do konca 2008. te je za spomenute usluge u 2009. trebalo provesti propisani postupak nabave. Sustav unutarnjih financijskih kontrola je uspostavljen i razvija se u skladu s propisima.